

POSTANOWIENIE

13 marca 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Piotr Telusiewicz

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 13 marca 2025 r. w Warszawie
zażalenia [...] Bank spółki akcyjnej w [...] na postanowienie Sądu Okręgowego w Bydgoszczy z 24 maja 2024 r., II Ca 184/23 (II WSC 4/24), w sprawie z powództwa M. B. i B. B. przeciwko [...] Bank spółce akcyjnej w [...] o ustalenie i zapłatę,

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 24 maja 2024 r. Sąd Okręgowy w Bydgoszczy, w sprawie z powództwa M. B. i B. B. przeciwko [...] Bank spółce akcyjnej w [...], o ustalenie i zapłatę, na skutek skargi kasacyjnej pozwanego od wyroku Sądu Okręgowego w Bydgoszczy z 19 grudnia 2023 r., odrzucił skargę kasacyjną.

Na powyższe postanowienie zażalenie złożył pozwany.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 398⁶ § 2 k.p.c. sąd drugiej instancji odrzuca skargę kasacyjną wniesioną po upływie terminu, skargę niespełniającą wymagań określonych w art. 398⁴ § 1, nieopłaconą oraz skargę, której braków nie usunięto w terminie lub z innych przyczyn niedopuszczalną. W przedmiotowej sprawie Sąd drugiej instancji

odrzucał skargę kasacyjną, wskazując, że w sprawie zachodziło współuczestnictwo po stronie powodowej, a każde z powodów występowało (z uwagi na wprowadzoną rozdzielność majątkową małżeńską) z własnym żądaniem zasądzenia kwoty 36 989,10 zł. W ocenie Sądu Okręgowego, w tej sytuacji, wartość przedmiotu zaskarżenia skargą kasacyjną musiała zostać określona odrębnie w stosunku do każdego ze współuczestników również w przypadku współuczestnictwa materialnego.

Skarga kasacyjna w sprawie o charakterze majątkowym musi zawierać określenie wartości przedmiotu zaskarżenia (art. 398⁴ § 3 k.p.c.), od której zależy dopuszczalność skargi kasacyjnej (art. 398² § 1 k.p.c.). W orzecznictwie przyjmuje się, że wartość zaskarżenia skargą kasacyjną nie musi odpowiadać wartości przedmiotu sporu, ani wartości zaskarżenia apelacją, nie może jednak przekraczać tej ostatniej (postanowienia SN: z 15 grudnia 2021, IV CZ 49/21; z 10 stycznia 2023 r., I CSK 4074/22; z 26 września 2023 r., I CSK 7028/22).

W przedmiotowej sprawie ustalono, iż powodowie zawarli małżeńską umowę majątkową - rozdzielności majątkowej, w związku z czym spłata kredytu następowała w częściach równych. Skutkiem tego Sąd Rejonowy zasądził od pozwanego na rzecz każdego z powodów kwotę 36 989,10 zł. W apelacji pozwanej wartość przedmiotu zaskarżenia określono na łączną kwotę 73 798 zł (identycznie jak w pozwie). Strona pozwana, wnosząc skargę kasacyjną, określiła wartość przedmiotu zaskarżenia także na łączną kwotę 73 798 zł.

Utrwaliło się stanowisko wskazujące, że badanie wartości przedmiotu zaskarżenia podanej w skardze kasacyjnej ma na celu sprawdzenie czy skarga kasacyjna jest dopuszczalna ze względu na minimalną wartość zaskarżenia wymaganą od skargi kasacyjnej i nie może być utożsamiane ze sprawdzeniem wartości przedmiotu sporu. O ile bowiem przepisy te wyrażają potrzebę ustabilizowania w postępowaniu cywilnym wartości przedmiotu sporu na potrzeby określenia właściwości rzeczowej sądu i wysokości należnych opłat sądowych, o tyle gdy chodzi o określenie wartości przedmiotu zaskarżenia na użytek ustalenia dopuszczalności skargi kasacyjnej potrzeba taka nie występuje, ważne jest natomiast, by rozpoznaniu przez Sąd Najwyższy podlegały jedynie te skargi

kasacyjne, których dopuszczalność przewidują przepisy procesowe, a nie niewłaściwe określenie wartości przedmiotu sporu przez stronę. W rezultacie nawet brak sprawdzenia wartości przedmiotu zaskarżenia podanej w apelacji nie eliminuje możliwości weryfikacji prawidłowości podanej wartości przedmiotu zaskarżenia w skardze kasacyjnej (postanowienie SN z 17 marca 2021 r., II UZ 32/20).

Biorąc powyższe pod uwagę zarzuty skarżącego, dotyczące naruszenia art. 25 § 1 w zw. z art. 26 k.p.c., określone w punkcie 2 zażalenia, nie mogą zostać uwzględnione.

Przy współuczestnictwie formalnym, gdy dochodzone są roszczenia oparte na jednakowej podstawie faktycznej i prawnej wartość przedmiotu zaskarżenia oblicza się oddzielnie dla każdego ze współuczestników. Brak jest podstaw by odmienną zasadę przyjąć dla wypadków współuczestnictwa materialnego. Współuczestnictwo materialne po stronie powodów nie uzasadnia wskazywania przez nich jako wartości przedmiotu zaskarżenia skargą kasacyjną sumy wartości przedmiotu sporu każdego z powodów (postanowienie SN z 14 stycznia 2009 r., IV CZ 105/08).

Przypomnieć też trzeba, że w sprawie o ustalenie nieważności umowy kredytu i o zwrot nienależnych świadczeń spełnionych na jej podstawie po stronie powodowej nie zachodzi współuczestnictwo konieczne kredytobiorców (zob. uchwały SN: z 19 października 2023 r., III CZP 12/23; z 26 października 2023 r., III CZP 156/22; postanowienie SN z 26 marca 2024 r., I CSK 6882/22).

W przedmiotowej sprawie nie budzi wątpliwości podzielność dochodzonego w sprawie roszczenia. Powodowie dochodzili żądania zapłaty oddzielnie, w konsekwencji czego zostało ono uwzględnione względem każdego z nich. Sąd Okręgowy dokonał prawidłowej weryfikacji skargi kasacyjnej w niniejszej sprawie, nie tylko weryfikując samo określenie wartości przedmiotu zaskarżenia (art. 398⁴ § 3 k.p.c.), ale także dopuszczalność skargi kasacyjnej (art. 398² § 1 k.p.c.).

Biorąc powyższe pod uwagę zarzuty skarżącego, dotyczące naruszenia art. 398⁶ § 2 w zw. z art. 398² § 1 w zw. z art. 72 § 1 pkt 1 k.p.c., określone w punkcie 1 zażalenia, nie mogą zostać uwzględnione.

Z tych względów Sąd Najwyższy, na podstawie art. 394¹ § 3 w związku z 398¹⁴ k.p.c. oddalił zażalenie.

[a.]